

δάνγα τὰ γόντζα σου (γόντζα = δόντια· ὀφείλομεν νὰ δεσπόζωμεν τῶν ἀδυναμιῶν μας) Κάλυμν. || Ἄσμ.

Ἀπόδεν εἶδα κ' ἤβαλες 'ς τὸ χέρι δαχτυλίδι,
μέσ' 'ς τὴ γαρδιά μ' ἐδάκασε φαρμακερό 'να φίδι
Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Σὰν τὴν ἐφίλουν, εἶπεμ-μου, ἄκ-ῆα με νὰ πονήσω,
νὰ φαίνεται ἡ 'ακ-καμ-μαθκιά, μὲν σέ 'πολησιμονήσω
Κύπρ.

Ἐπὲς ὁ ψύλ-λος ἔφαλ-λεν τζ' ἡ φτεῖρα καλονάρκαν
τζ' ἑναφ-φτωχὸν καλοηρὶν ἀντίθερον ἐδάκ-καν
(καλονάρκαν = ἐκανονάρχει, ἀντίθερον = ἀντίδωρον) αὐτόθ.

Εἰς τὴν δεξιὰν με δάκ-κασεν τζ' εἰς τὴν ζεβρὴν πονεῖ με
(ἐπωδ.) αὐτόθ.

Μύρισε τόβ-βασιλικὸν τζαὶ δάκχασε τ' ἀπ-πίδι,
σκούπισε τβαὶ τὸν ἰδρωσ-σον με τὸ χρυσόμ-μανδήλι
Νίσυρ. 2) Μεταφ., α) εἰς τὴν ναυτικὴν γλῶσσαν, συσφίγ-
γω, συγκρατῶ τι Μεγίστ.: Ἐγιάκ-ῆασεν ὁ μακ-ῆαῖς (ἐν-
εσφηνώθη τὸ σχοινίον εἰς τὴν τροχαλίαν καὶ δὲν κινεῖται).
β) τιμωρῶ, ἐκδικούμαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Μὴ δὲ βάνης με
τσί βοσκοί, ἱατὶ οἱ βοσκοὶ δακοῦσι. γ) κοστίζει τι, εἶναι
ἀκριβὸν Κῶς (Καρδάμ.) κ.ά.: Τὸ κόστος τοῦ τσιλιμινοῦ δακ-
κᾶ λ-λιάκιν (τσιλιμινοῦ = κιλιμινοῦ) Καρδάμ. 2) Ἐπὶ ἐντό-
μων, κεντῶ, κεντρίζω πολλαχ.: Τ' ἀγριοκοῦνον-π-ῆα γιακ-
κοῦν δὴν-νύχτα Μεγίστ. Ἐδάκχασέμ-με ὁ σκροφτῆδὸς πᾶ'
'ς τὸδ-δάχτυλαν τζ' ἐμούδτζιασεγ-γούλ-λη μου ἡ ἕρεα Κῶς.
Ἄμα γιακ-ῆάση ἡ μέλισ-σα καέναν ἄθ-θροπομ, μένει τὸ
τθενδρουν δης ἐτσεῖ πὸν θὰ τθενδήση Ρόδ. Ἄκ-κασέμ-με
ἑναμ ἑράμ-παν πᾶ' 'ς τὸν-νοῦρον Κύπρ. Ἐνα βουβούνι με
δάκχασένε (βουβούνι = εἶδος ἀγρίας μελίσσης) Νάξ. (Βόθρ.)
|| Ἄσμ.

Τσί μέλισσες ἀδιπαθῶ, | ἱατὶ ἐδακάσα δὸν ἄθῶ,
μέλισσες τότε δακοῦσι | καὶ ἱὰ ἄθῶ τότε περνοῦσι
Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Μάννα, κοριὸς μ' ἐγιάκ-κασε 'ς τὴρ-ρῶβαν δοῦ βυζιοῦ μου
Μεγίστ.

Τὸ μωρόμ - μου, τὸ τουλούπ-ῆι, | πὸν τὸ γιάκ-ῆασεν γου-
ρουπ-ῆι
(τουλούπ-ῆι = παχουλὸ βουκάλ.) αὐτόθ. Συνών. κεν-
τρίζω, κεντῶ, τρώγω, τσιμπῶ.

δάγκαμα τό, κοιν. δάγμα Ἑρεικ. Ἡπ. (Ἀρτοπ.)
Θράκ. (Σκοπ.) Κέρκ. (Κασσιόπ.) Μακεδ. (Βρία Νιγρίτ.)
Πελοπν. (Κίτ. Μάν. Ξεχώρ. Σκάλα Λακων.) δάγκαμα
Καππ. (Ἀραβάν.) Πάρ. δάγμα Κορσ. δάγκαμαν Λυκ.
(Λιβύσσ.) δάγκαμ-μα Κῶς δάγκασμα Μακεδ. Στερελλ.
(Ἀχυρ. Φθιώτ.) — Γ. Ξενοπ. Ἀφροδ., 278— Λεξ. Βάνγ. δά-
κασμα Ἀμοργ. δάκαμα Εὐβ. (Κονίστρ.) Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.) Σῦρ. Κάρπ. δάκ-καμ-μα Κάρπ. δάκ-καμ-μαν Κύπρ.
Χίος (Πισπιλ. κ.ά.) δάκχαμ-μα Κῶς Ρόδ. Σύμ. κ.ά. ἄκ-
καμ-μα Κάρπ. ἄκχαμ-μαν Κύπρ. βάκ-καμ-μα Κάρπ.
γιάκχαμ-μα Ρόδ. γιάκ-ῆαμ-μα Μεγίστ. δάκεμα Πόντ.
(Ἰνέπ.) γάντζημα Ἰσκιων. (Χαβουτσ.)

Τὸ Βυζαντ. δάγκαμα, διὰ τὸ ὅπ. βλ. Ἑμμ. Κριαρ.,
Λεξ. Μεσν. Ὁ τύπ. δάκαμα εἰς Βλάχ. καὶ εἰς Δουκ. Ὁ
τύπ. δάγκασμα καὶ εἰς Σομ. Οἱ τύπ. βάκαμ-μα
καὶ γιάκ-ῆαμα δι' ἐναλλαγῆς τοῦ δ μετὰ τοῦ β καὶ γ.

1) Ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δάκνειν, τὸ δῆγμα
κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν.) Πόντ. (Ἰνέπ.) Ἰσκιων. (Χα-
βουτσ.): Τὸ δάγκαμα τοῦ σκύλλον - τῆς γάττας - τοῦ
φιδιοῦ κοιν. Κακὸ φίδι ἡ ὀχιά, δὲν ἔχει ρεμέντιο τὸ δάγκα-
μά τση (ρεμέντιο = φάρμακον) Ἰων. (Σμύρν.) Τοῦ 'δωκ' ἔνα

δάγμα γιερό 'ς τὴ βλάτη Ἑρεικ. Λέπω μία κοδοσέρβα κου-
λουριασμένη γύρω - γύρω τσαὶ τὸ τσεφάλι τῆς ἀνασηκω-
μένο με τὸ τσεδρὶ τῆς ὄξω γιὰ δάγμα (λέπω = βλέπω,
κοδοσέρβα = ἔχιδνα) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Τὸ δάγκασμα
τοῦ φιδιοῦ Στερελλ. (Φθιώτ.) Δὲν εἶδες ἱκεῖ τί δάγκαμα
τοῦν ἔκανι τοῦ σκ'λλί 'ς τοῦ χέρ'; Ἡπ. (Κουκούλ.) Κα-
κώτερο δάκαμα δὲν ἔχει ἀπὸ τοῦ χοῖρου τὸ δάκαμα Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Τὸ δάκχαμ-μαν δοῦ φιδτζίου εἶναιγ κακό! (=
φοβερόν) Κῶς. Γιὰ 'ε δάκχαμ-μαμ βοῦ μοῦ τό 'καμε! κόν-
δεφεν-νὰ μοῦ κόψη τὸ δαχτύλι αὐτόθ. Τοῦ χέρ' τ' δὲν τοῦ
σ'κώφ' ἀπ' τοῦ δάγκαμα Στερελλ. (Ἀράχ.) Τὸ δάγμα τοῦ
σκύλλον μ' ἔμεινε Θράκ. (Σκόπ.) Ἐγκρίφωσέσ - σε τὸ
φλιν; δέσε σφικτά τὸ δέρισ- σ' ἀοπάνω ἀφ' τὸ δάκ-καμ-
μαν τζαὶ τρέχα 'ς τὸν γιατρὸ (ἀοπάνω = ἀπὸ ἐπάνω) Χίος
(Πισπιλ.) Ἀτάκωσεν τζαὶ 'τξείνη ἄκχαμ-μαν τῆς φοι-
τξιάς νὰ τὴν κόψη νὰ π-πέση κάτω (ἤρχισε καὶ ἐκείνη δάγ-
κωμα τῆς φοινηκῆς διὰ νὰ τὴν κόψη νὰ πέση κάτω ἐκ
παραμυθ.) Κύπρ. || Γνωμ. Τοῦ φιδιοῦ τὸ δάγκαμα ὕστερα
πονεῖ (τὰ ἀποτελέσματα τῆς συκοφαντίας γίνονται αἰσθητὰ
μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου) Πελοπν. (Λακων.) || Ἄσμ.

Σὰν τοῦ φιδιοῦ τὸ δάγμα ἦταν ἡ ὀμιλιά σου
Πελοπν. (Μάν.) Συνών. δάγκα 1, δαγκαμάδα 1,
δαγκαμασιὰ 1, δαγκαματιὰ 1, δαγκαμιὰ 1,
δαγκαμός, δαγκανιὰ 1, δαγκασιὰ 1, δαγ-
κιὰ 1, δάγκωμα 1, δαγκωμασιὰ 1, δαγκω-
ματιὰ 1, δαγκωνιὰ 1, δαγκωσιὰ 1, δαγκω-
τιὰ 1, δαξιματιὰ, δάξιμο, δαξίος. 2) Ὁ πόνος
τῆς κοιλίας Μακεδ. (Βρία Νιγρίτ.): Τοῦ πιοντό μὲ τὰ κράνα
εἶν' κὶ 'φ'λητικό, ἄν ἔχ'ς κᾶνα δάγμα 'ς τὴ γ'λιὰ σ' (φ'λη-
τικό = ὠφέλιμον) Βρία. β) Ἐπὶ ἡθικῆς σημασίας, ὁ ψυχι-
κὸς πόνος, τὸ δῆγμα Στερελλ. (Ἀχυρ.) — Γ. Ξενοπ., Ἀφροδ.,
278: Μ' ἔφαῖ τοῦ δάγκαμα πῶχον μέσα μ'. Αὐτὸ δὲν εἶναι
δάγκαμα πῶχον, εἶδ' ἀπιλισία Ἀχυρ. Κ' ἡ Λιλή αἰσθάν-
θηκε ξαφνικά 'ς τὴν καρδιά τῆς τὸ δάγκαμα τῆς ζήλειας
Γ. Ξενοπ., ἐνθ' ἄν. γ) Ἡ ἐκδίκησις Κύπρ.: Φυλάει τὸ δάκ-
καμ-μαν ὥς πον ζῇ. Ποῦ ἐν-νὰ πάη; ἔχω σοῦ τον ἑναδ
δάκ-καμ-μαν (τὸν μισῶ καὶ θὰ τὸν ἐκδικηθῶ). 3) Ἐπὶ ἐν-
τόμων, κέντημα, τσίμπημα πολλαχ.: Τὸ δάγκαμα τοῦ
σκορπιοῦ κοιν. Γιάκ-ῆαμ-μα σκορפיνοῦ Μεγίστ. Γιατρο-
σόφι γιὰ τὸ δάγμα τῆς κεδρίνας (= σφήκας) Κέρκ. (Κασ-
σιόπ.) Συνών. δαγκαματιὰ 2. 4) Τὸ μεταξὺ τῆς δε-
κάτης καὶ ἐνδεκάτης πρωϊνῆς ὥρας λαμβανόμενον ὑπὸ τῶν
ἀγροτῶν πρόγευμα Κάρπ. Ρόδ. Συνών. δάγκωμα 3,
κολατσιό, κολατσάρισμα, κολάτισμα,
μπούκωμα, πρόγευμα, προσμπούκκι.
β) Τὸ μεταξὺ δεκάτης καὶ ἐνδεκάτης πρωϊνῆς ὥρας χρονικὸν
διάστημα Ρόδ.: Ἐπέρασεγ κειὰ τὸ γιάκχαμ-μα. 5) Εἶδος
εὐνουχισμοῦ τῶν τράγων ἡ κριῶν διὰ δῆξεως τοῦ σπερμα-
τίου λώρου Κρήτ. 6) Ἐπὶ ξύλων, μετάλλων, λίθων, συναρ-
μογῇ Λεξ. Δημητρ. — Ν. Κοτσοβίλ., Ἐξαρτ. πλοίων, 128.

δαγκαμάδα ἡ, ἐνιαχ. dargamada Καλαβρ. (Γαλλικ.
Χωρίο Ροχούδ.) dακ-καμάδα Ἀπουλ. (Μαρτ. Στερνατ.) Κα-
λαβρ. (Μπόβ.) dακ-καμάτα Ἀπουλ. (Καστριν.) δαγκαμά
Πελοπν. (Μάν.) dακ-καμά Ἀπουλ. (Καλημ. Κορίλ. Τσολ-
λίν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. δάγκαμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άδα. Ὁ τύπ. dακ-καμά ἀπὸ ἀποβολὴ τοῦ μεσοφωνη-
εντικοῦ d: dακ-καμάδα) dακ-καμάα) dακ-
καμά.

1) Δάγκαμα 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ὁ δ-δύδ-δο μῦ-

